

До **Научното жури** по процедура за
защита на дисертационен труд

Рецензия

От: доц. д-р Маргарита Николова Чешмеджиева

Относно: дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен
ДОКТОР

По научна специалност: Административно право и административен процес
Професионално направление: 3.6. Право. 3. Социални, стопански и правни науки.

Автор на дисертационния труд: **АЛБЕНА ГЕОРГИЕВА ИВАНОВА**, докторант в
редовна форма на обучение към катедра „Публичноправни науки” на Правно-
исторически факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски” с научен
ръководител доц. д-р Веселина Канатова-Бучкова

Тема на дисертационния труд: **„Правни механизми за контрол на обществените
поръчки”**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Настоящата рецензия е изготвена в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и ВПРАС на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и съгласно Заповед № 948/01.07.2020 г. на Ректора на университета. Рецензията е възложена с решение на научното жури за провеждане на процедурата по защита на дисертационния труд - Протокол № 1/03.07.2020 г.

I. Данни за кандидата.

Кандидатът за придобиване на ОНС „Доктор“ Албена Георгиева Иванова се е обучавала по докторска програма към катедра „Публичноправни науки” на Правно-исторически факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ по научна специалност „Административно право и административен процес”, професионално направление 3.6 Право. Тя е зачислена в редовна форма на обучение със Заповед № 1528/03.07.2017г. на Ректора на университета.

Албена Иванова е родена на 16.02.1967 г. в град София, където завършва средното си образование в 22-ро ЕСПУ "Г. С. Раковски". През 1993 г. г-жа Иванова завършва висшето си образование в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет, специалност „Право“. Докторантката има и следните допълнителни следдипломни специализации: Университет Нанси–2 и Университет Страсбург III "Робер Шуман", Франция, съвместно с Център за продължаващо обучение при Юридическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски", Професионална квалификация по Правната и съдебна система на ЕС, Диплома и от Университет Нанси-2, СУ „Св. Климент Охридски“, ЮФ, Магистър по международно право – Право на ЕС и Курс по медиация.

През 1994 г. Албена Иванова е вписана като адвокат в Софийска адвокатска колегия, а през 2008 г. е вписана като медиатор в Единния регистър на медиаторите при МП.

Докторантката владее писмено и говоримо руски и английски език.

Г-жа Иванова е положила всички необходими изпити, които са предвидени в нейния индивидуален план и е представила своя дисертационен труд в завършен вид съобразно предвидените срокове. Извършената от докторанта научно-изследователска работа в периода на докторантурата, включва 3 участия в научни конференции и 5 публикации по темата на дисертационния труд, две от които са под печат.

В периода на докторантурата Албена Иванова от 2017 г. е назначена като редовен асистент в катедра „Публичноправни науки“ и като такъв е провеждала семинарни занятия по Данъчно право, Финансово право, Административно право, Административен процес, Право на ЕС и Международно частно право.

За изготвяне на рецензията са ми предоставени: автобиография, заповед за зачисляване на докторанта, удостоверение за успешно положени докторантски минимума, дисертационен труд, автореферат, заповед за отчисляване с право на защита, списък и копия на научните публикации на Иванова, свързани с темата на дисертационния труд, декларация за оригиналност на труда.

II. Обща характеристика на дисертационния труд и приносни моменти.

Представеният ми за рецензиране труд отговаря на минималните изисквания и стандарти за академично изследване. Дисертационният труд съдържа научни и

научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Той показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по административно право и процес и способност за самостоятелни научни изследвания.

На пръв поглед темата за обществените поръчки изглежда позната на научната общност като по нея са писали както административисти, така и цивилисти, но е важно да се отбележи, че въпреки това темата на дисертационния труд е актуална, с оглед на промените на нормативната уредба в областта на обществените поръчки, както и от липсата на самостоятелно изследване посветено на контрола върху обществените поръчки, за което смятам, че докторанта следва да получи адмирации.

С разработката, Албена Иванова показва способност за обработване на научна литература, анализ на нормативни текстове и съдебна практика, както и формулиране на собствени предложения за оптимизиране на законодателството. Стилът е научен, правилно се бори с терминологичния апарат.

Безспорно докторантката познава добре проблема и е подхождала към неговото разработване задълбочено и с научна добросъвестност. Приложени са няколко метода на изследване – преди всичко нормативно-аналитичният, правно-историческият и сравнително-правният, които авторът добре съчетава и успешно постига целта на дисертационния труд.

Дисертационният труд е в обем от 251 страници и се състои от увод, три глави, заключение и библиографска справка за използвана литература. Библиографията включва 184 източника, от които 128 на български език и 56 на чужд език, както и 31 други източника /доклади, отчети, решения/. Позоваванията под линия са 399 на брой.

Избраната структура на дисертацията съответства на класическите стандарти за научно изследване. Считам, че правилно и последователно, са дефинирани актуалността и значимостта, предметът, целите и задачите, както и използваните научни методи на изследването.

Основните тези, изложени от докторантката, са правилни и са резултат от задълбочено изследване на проблемите. Особената ползност на дисертационния труд се изразява в обстоятелството, че са дадени конкретни и конструктивни предложения за усъвършенстване на съществуващите законови правила, някои от които са формулирани като идеи и предложения, а други като конкретни предложения *de lege ferenda*.

При оценката на рецензирания труд могат да се открият няколко направления, които са определящи за неговата теоретична и практическа значимост.

Първата глава е посветена на видовете административен контрол в областта на обществените поръчки. Разгледани и изяснени са основните понятия за административен контрол и надзор, съобразно разбиранията на правната доктрина, въпросите за видовете и функциите им. Подробно е изследван и анализиран административният контрол на обществените поръчки. В дисертационния труд е направено цялостно изложение на административния контрол по ЗОП, органите, които го осъществяват и техните правомощия. В раздел втори са систематизирани видовете административен контрол, осъществяван от АОП – предварителен и мониторинг на процедурите по обществените поръчки, изяснени са правомощията и механизмите, по които се извършва, анализирани са резултатите от дейността на агенцията. Подробно са описани процедурите и механизмите по извършване на посочените видове контрол и са анализирани резултатите от дейността на АОП въз основа на годишните ѝ доклади. В резултат на направения анализ докторантката прави извода, че различните видове предварителен контрол, осъществяван от АОП, не са достатъчно ефективни и смята, че Агенцията следва да оптимизира дейността си в тази насока, като вземе още мерки за увеличаване на предварителния контрол с цел повишаването на неговата ефективност. В раздел трети е изследван последващият контрол на процедурите по обществени поръчки, осъществяван от Сметната палата и АДФИ, като подробно са изследвани и анализирани правомощията на органите и механизмите, по които го осъществяват, актовете им и резултатите от дейността им. Направени са изводи и предложения за подобряване на ефикасността на контрола. Обърнато е внимание и на важното и необходимо взаимодействие между АОП, АДФИ и СП с цел уеднаквяване на практиката в областта на обществените поръчки. Разгледани са процедурите за установяване на административните нарушения и санкциите, които се налагат в случай, че в рамките на осъществявания административен контрол, бъдат установени такива.

В глава втора се разглеждат статутът и правомощията на Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд по отношение на контрола, който те осъществяват в рамките на своята компетентност в областта на обществените поръчки. Докторантката разглежда различни становища относно въпросите за статута на КЗК – дали тя е само административен орган или има и правораздавателни функции и в този смисъл дали в случая правораздавателният контрол е едноинстанционен или

двуинстанционен. На практика КЗК е особена административна юрисдикция, но Конституцията на Република България не ги допуска, затова този въпрос е спорен като в дисертационното изследване се подкрепя становището, че комисията е административна юрисдикция и производството е двуинстанционно. Важно значение за формирането на това становище е Решение №6 от 11.11.2008г., анализирано подробно в дисертацията, постановено по конституционно дело №5/2008г. на Конституционния съд на РБ.

Личи, че докторантката е запозната с практиката на КЗК, тя е използвала и анализирала голям брой решение. Практиката на КЗК е анализирана и систематизирана, като са идентифицирани спорните въпроси и проблеми и въз основа на този анализ са направени предложения за тяхното решаване, както и предложения за промяна на законодателството, което определено може да се посочи като приносен момент на дисертацията.

Интерес и положителна оценка заслужава и направеният сравнително-правен анализ на контрола върху процедурите по обществени поръчки с други държави членки на ЕС според националните им законодателства и при съобразяване с разпоредбите на Директивите в тази област. В резултат на този анализ докторантката прави и предложение de lege ferenda.

Третата глава е посветена на контрола, осъществяван от Европейската комисия и Съда на Европейския съюз в областта на обществените поръчки. Разгледан е административният контрол, който осъществява ЕК, както в производството по установяване на нарушения, така и при осъществяване на контрол в областта на обществените поръчки като част от изпълнителните ѝ функции. Изследвани и анализирани са статутът ѝ, функциите и правомощията ѝ, както и спецификите на контрола, който осъществява в областта на обществените поръчки. В раздел втори подробно е изследван контролът, осъществяван от Съда на ЕС, като са разгледани статута, правомощията му, видовете производства, които са от значение за процедурите по обществените поръчки. Проучена и анализарана е практиката на СЕС в тази област, като е акцентирано върху нейното фундаментално значение, доколкото от нея чрез тъкуване на разпоредбите на Договорите на ЕС и директивите са изведени принципите на обществени поръчки, основните понятия в тази област, включително тези за обществена поръчка и възлагателни органи и видовете им. Докторантката е използвала голям на брой съдебни актове, но изследването би повишило своите научни

достоинства, ако в резултат на направения анализ се формулират и правни изводи относно това дали следва да се предприеме изменение на законодателството в областта на обществените поръчки.

Принос на дисертационното изследване са и направените предложения *de lege ferenda* за бъдещо усъвършенстване на правната уредба в областта на контрола на обществените поръчки, част от които са добре обосновани и целесъобразни.

В заключението са систематизирани основните изводи, направени от научното изследване, и предложенията за усъвършенстване на законодателството в областта на контрола на обществените поръчки. Следователно, считам, че дисертационният труд е добре структуриран и е балансиран в отделните си части, като са обхванати съществени въпроси от предмета на изследването.

По така представения дисертационен труд могат да се направят и някои критични бележки и препоръки.

- Може би защото темата на дисертационния труд е твърде обемна, това не е позволило на докторантката да изследва някои въпроси в тяхната дълбочина като на места изложението остава впечатлението за един повърхностен преразказ на законови разпоредби и становища на различни автори, публикувани в правната литература.

- Целесъобразно е по-систематизирано представяне на научните и научно-приложните резултати от научното изследване.

- На места в дисертацията има допуснати терминологични неточности, които за в бъдеще следва да бъдат отстранени, както и прецизиране на използвания понятиен апарат.

- Препоръчително е по-ясно изразяване на авторската позиция и становище по анализиранияте въпроси.

Посочените критични бележки не могат да променят извода, че представеното изследване има безспорни научни достоинства и притежава качествата на дисертационен труд по смисъла на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Представеният от докторанта автореферат отговаря на изискванията и създава пълноценна представа за замисъла, структурата, основните идеи и резултатите от дисертационното изследване.

III. Заключение.

Дисертационният труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания по административно право и процес и способност за самостоятелни научни изследвания. С оглед на постигнатите научни резултати дисертацията представлява интерес както за правната теория, така и за практиката.

В заключение изразявам положителната си оценка, че представеният за защита пред научно жури дисертационен труд на тема **„Правни механизми за контрол на обществените поръчки”** отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и на чл. 27, ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и чл. 53 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ за получаване на образователната и научна степен „доктор”, поради което предлагам да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” по научната специалност „Административно право и административен процес“ на Албена Георгиева Иванова - докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Публичноправни науки” на ПИФ на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

14.07.2020г

Рецензент:

Благоевград

доц. д-р Маргарита Чешмеджиева